

und Raukja's MĀRK. P. 74, 58. 94, 29. eines Schlangendämons VJUTP. 87. eines Fürsten (Vipra andere Autt.) VP. 463, N. 9. verschiedener Personen KATHĀS. 10, 21. VET. in LA. (II) 29, 11. Verz. d. Oxf. H. 363, a, No. 72. HIT. 120, 7. — 3) f. मा N. pr. einer der Mütter im Gefolge Skanda's MBH. 9, 2627. 2644. — 4) n. a) Blei H. c. 138. H. an. MED. — b) eine best. hohe Zahl VJUTP. 183. — c) N. eines Liṅga (= गोकर्णेश-लिङ्ग) Verz. d. Oxf. H. 74, a, 23; vgl. महाबलेश्वर.

महाबलशाक्य (म० + शा०) m. N. pr. eines Fürsten WASSILJEW 78.

महाबलमूत्र (म० + मूत्र) n. Titel eines buddhistischen Sūtra VJUTP. 42.

महाबला (म० + 2. व०) f. eine best. Pflanze, = बलाभिद् H. an. 4, 294. fg. = घतिबला MED. 1. 159. = बला Sida cordifolia Lin. RATNAM. 168.

महाबलान्त eine best. grosse Zahl VJUTP. 186.

महाबलेश्वर n. = महाबल 4, b. Verz. d. Oxf. H. 61, a, N.

महावार्हत adj. von महावृत्ति RV. PRĀT. 18, 7. Ind. St. 8, 26. 143. MÜLLER, SL. 222.

महाबाहु (म० + बाहु) 1) adj. langarmig (vgl. दीर्घबाहु) INDR. 1, 9. HIP. 1, 48. 2, 19. 3, 2. N. 2, 11. 4, 30. 12, 8. 14, 11. MBH. 1, 5577. 3, 5943. 7260. R. 1, 1, 11. 3, 33. 36. 38. MĀRK. P. 74, 38. 51. Beiw. Vishṇu's: बाहुभ्यां रोदसी विधन्महाबाहुरिति स्मृतः MBH. 3, 2567. — 2) m. N. pr. a) eines der Söhne Dhṛtarāṣṭra's MBH. 1, 2733. 2740. 4545. 4553. — b) eines Dānava HARIV. 200. — c) eines Rākshasa R. 3, 29, 31. 5, 80, 2.

महाबिम्बर eine best. hohe Zahl VJUTP. 183.

महाविल (म० + विल) n. der Luftraum Verz. d. Oxf. H. 184, a, 1 v. u. GĀṬĀDH. im ÇKDR. a water jar; the heart; the mind; a cave, a hole WILSON. — Vgl. महादिल.

महावीज (म० + वीज) adj. samenreich: Çiva MBH. 13, 1153. — Vgl.

महोरितम्

महावीर्य (wie eben) n. Perinaeum H. 613.

महाबुद्ध (म० + बुद्ध) m. der grosse Buddha BURN. Intr. 221. AÇO-KĀVAD. 1.

महाबुद्धि (म० + बुद्धि) 1) adj. eine grosse Einsicht habend, überaus klug R. 1, 61, 9. PĀNĀT. 4, 23. st. ०बुद्धि MBH. 3, 5982 hat die ed. Bomb. richtig ०युद्धि, wie schon BENF. in seiner Chr. vermuthet hatte. — 2) m. N. pr. eines Asura KATHĀS. 43, 383. 47, 24.

महावृत्ति (म० + वृत्ति) f. 1) Solanum Melongena Lin. TRIK. 2, 4, 28. — 2) ein best. Metrum: vier Pada zu acht und eines zu zwölf Silben RV. PRĀT. 16, 47. 18, 7; vgl. Ind. St. 8, 97. 103. 147. 243.

1. महाबोधि (म० + बोधि) die grosse Intelligenz eines Buddha WAS-SILJEW 42.

2. महाबोधि (wie eben) m. ein Buddha TRIK. 1, 1, 9. H. 232. eine best. Incarnation Buddha's VJĀPI beim Schol. zu H. 233.

महाबोधिसंघाराम (म० + सं०) m. N. pr. eines buddhistischen Klosters HIOUEN-THSANG I, 487.

महाबोध्यङ्गवती (von 1. म० + अङ्ग) f. N. pr. einer Tantra-Gott-heit VJUTP. 101.

महाब्रह्म und ०ब्रह्मन् (म० + ब्रह्मन्) m. P. 5, 4, 103. Vop. 6, 44. 1) ein grosser Brahmane; nicht zu belegen, da in BENF. Chr. 20, 6 (vgl. MBH. 3, 7043) महाब्रह्मन् stillschweigend für richtiges मद्ब्रह्मन् ge-

setzt worden ist (मद्ब्रह्म gehört zu कार्यम्). — 2) der grosse Brahman (der Gott) WASSILJEW 198. HIOUEN-THSANG 1, 477. pl. eine Klasse von Göttern bei den Buddhisten VJUTP. 82. LALIT. ed. Calc. 171, 1 (०ब्रह्मन्). Lot. de la b. l. 101. fgg. BURN. Intr. 202. 609. fgg. (०ब्रह्म und ०ब्रह्मन्). KÖPPEN 1, 236. 260.

महाब्राह्मण (म० + ब्रा०) 1) m. ein grosser Brahmane ÇAT. Br. 14, 3, 4, 19. 22. ÇĀK. 63, 18. = निन्दितब्रह्मन् ÇKDR. angeblich nach P. (vgl. 6, 2, 69). a priest who officiates at funeral ceremonies WILS. Statt महा-ब्राह्मणभाग्य MBH. 3, 13248 ist mit der ed. Bomb. ब्राह्मणमहाभाग्य zu lesen. — 2) n. das grosse Brāhmaṇa, Bez. des Pañkaviṃśa-brāhmaṇa WEBER, Lit. 72.

महाभट (म० + भट) m. 1) ein grosser Krieger; s. u. भट 1. — 2) N. pr. eines Kshatrija KATHĀS. 38, 5. eines Dānava 47, 15.

महाभद्र (म० + भद्र) 1) m. N. pr. eines Berges MĀRK. P. 33, 19. — 2) f. मा a) Gmelina arborea Roxb. RĀĀN. im ÇKDR. — b) Bein. der Gaṅgā ÇABDAM. im ÇKDR. HIOUEN-THSANG 1, 217. — 3) n. N. pr. eines Sees VP. 169. MĀRK. P. 33, 3. 36, 17.

1. महाभय (म० + भय) n. grosse Gefahr, — Noth AIT. Br. 8, 27. MBH. 3, 1828. 1837. RĀĀN. 2, 26. VET. in LA. (II) 17, 16. Personif. (als m.; vgl. भय) ein Sohn des Adharma von der Nirṛti MBH. 1, 2619.

2. महाभय (wie eben) adj. f. मा mit grosser Gefahr —, mis grosser Noth verbunden; sehr gefahrvoll, — furchtbar: युद्ध MBH. 1, 1176. 1185. उत्का 3, 11397.

महाभाग (म० + भाग) 1) adj. f. मा dem ein grosser Theil, ein schönes Loos zugefallen ist; in hohem Grade ausgezeichnet, vor Andern hervor-ragend, überaus ausgezeichnet; zumeist von Personen und häufig in der Anrede. M. 3, 192. 9, 26. N. 10, 14. 24. 12, 47. 93. 18, 3. INDR. 1, 16 (सु०). MBH. 2, 473. 3, 14375. 4, 2. 3, 6016. 7096. 7365. इन्मनैव महाभागो ब्राह्मणो नाम ज्ञायते 13, 2142. HARIV. 8973. R. 1, 8, 19. 10, 3. 37, 16. 60, 24. 70, 34. 2, 24, 32. SUCR. 1, 323, 3. ÇĀK. 107. UTTARAHĀMA. 28, 1 v. u. VID. 120. 292. KATHĀS. 10, 75. 37, 18. 39, 85. 61, 314. 64, 38. 66, 169. MĀRK. P. 61, 35. 46. 74. BRAHMA-P. in LA. (II) 34, 17. 35, 7. PĀNĀT. 1, 4, 48. 68. 79. PRAB. 33, 11. सरितः (oder नागाः) VARĀH. BṚH. S. 48, 67. हुमाः HARIV. 8972 (दशार्द्धमका० die neuere Ausg.). सप्त० siebenmal (d. i. überaus) ausgezeichnet: Vishṇu MBH. 12, 12864. सप्तभिर्गोयच्या-दिभिर्यषीयाः सतैव महात्तो यज्ञभागो यस्य सः NILAK. — 2) f. मा N. der Dākshajāṇi in Mahārajā Verz. d. Oxf. H. 39, b, 23.

महाभागवत (म० + भा०) 1) m. ein grosser Verehrer Bhagavants BHĀG. P. 1, 12, 17. 32. — 2) n. das grosse Bhāgavata-Purāṇa, N. eines Upapurāṇa Ind. St. 1, 469, 4.

महाभागिन् (म० + भा०) adj. überaus glücklich KATHĀS. 44, 187.

महाभाग्य (nom. abstr. zu महाभाग) n. hohe Stellung, — Bedeutung: विश्वभराधिपत्यं यत्तन्महाभाग्यमुच्यते PRATĀPAR. 3, a, 2. ०भाग्ये प्रतिष्ठिताः MBH. 13, 2150. कुलस्त्रोणाम् 3, 16619. ब्राह्मण० 13143. 13248 (महा-ब्राह्मणभाग्य ed. Calc., ब्राह्मण० ed. Bomb.). राजन्य० ebend. तपसः M. 11, 244.

महाभार (म० + भार) P. 6, 2, 38. m. eine grosse Bürde, — Last.

महाभारत (म० + भा०) P. 6, 2, 38 (m. nach dem Schol.). adj. in Ver-